

Begroting WSD 2019
Financiële Meerjarenraming WSD
2020 t/m 2022

Boxtel, 30 maart 2018

WSD
Postbus 173
5280 AD Boxtel
tel. 0411-650 111

Inhoud

Beleidsbegroting

1. Inleiding	4
2. Verbonden partijen	8
3. Weerstandvermogen	11
4. Financiering	14
5. Onderhoud kapitaalgoederen	14
6. Rechtmatigheid	14

Begroting 2019 en Financiële meerjarenraming 2020-2022

7. Begroting 2019 en Financiële meerjarenraming 2020-2022	16
8. Uitgangspunten en toelichting	17

Bijlagen

1. Gemiddelde bezetting WSD 2018-2019
2. Bezetting niet-gesubsidieerd personeel (NGA) 2017-2022
3. Investeringsoverzicht 2017-2022
4. Ontwikkeling voorzieningen 2017-2022
5. Overzicht leningen en rente en afschrijvingen 2017-2022
6. Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten 2018-2019
7. Ontwikkeling bestemmingsreserves 2017-2022
8. Specificatie onttrekking bestemmingsreserves 2019
9. A. Uitgangspunten
B. Ontwikkeling algemene reserve
10. Overzicht taakvelden 2019

Beleidsbegroting WSD

1. Inleiding

1.1. Algemeen

Artikel 39 van de gemeenschappelijke regeling WSD bepaalt dat vóór 15 juli de begroting voor het volgende jaar en de meerjarenraming voor de daarop volgende drie jaar wordt vastgesteld en ingediend bij Gedeputeerde Staten. De planning voor de begroting 2019 en meerjarenraming 2020 t/m 2022 is dat het Algemeen bestuur deze in haar vergadering van 4 juli 2018 vaststelt. Rekening houdend met de in de Gemeenschappelijke Regeling vastgelegde procedure met bijbehorende termijnen, en de doorlooptijd tot formulering van zienswijzen binnen de gemeenten, is vereist dat de ontwerp-begroting en –meerjarenraming uiterlijk 5 april wordt opgesteld en aan de gemeenten wordt aangeboden.

De afgelopen jaren is er veel gebeurd rond en binnen WSD. Om de belangrijkste te noemen: invoering van de Participatiewet (PW) en het stop zetten van de instroom Wsw, nieuwe keuzes van gemeenten over de rol en positie van WSD, nieuwe dienstverlening, herinrichting van processen en organisatie, nieuwe samenwerkingen in de regio en tenslotte: enorme bezuinigingen doorlopend t/m 2020.

De aanloop en het Transitiearrangement 2015/16

De afgelopen bestuursperiode 2014 – 2018 is een periode met veruit de grootste veranderingen voor de organisatie in haar 61-jarig bestaan. Van oudsher heeft WSD tot hoofdtaak het uitvoeren van de Wsw voor de (10) aangesloten gemeenten. Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is deze hoofdtaak in een afbouwfase beland en is de instroom in de Wsw gestopt. De zittende populatie behoudt haar positie en rechten. Deze groep stroomt de komende jaren via natuurlijk verloop uit en over ca. 30 jaar zijn er geen Wsw-ers meer. Hiermee deed zich de vraag voor wat de toekomstige rol van WSD zou moeten worden.

De gemeenten kregen zo mogelijk nog grotere uitdagingen op hun bord. Naast de uitvoering van de PW kregen gemeenten ook uitgebreide taken op het gebied van zorg (WMO) en Jeugd (Jeugdwet). Deze overdracht van taakvelden (de decentralisaties) ging gepaard met zeer forse bezuinigingen.

Voorafgaand aan de invoering van de PW zijn door de gemeenten en het bestuur van WSD enkele belangrijke besluiten genomen. Basis achter dit idee was dat, ongeacht welk wettelijk kader dan ook, er altijd een doelgroep zal blijven die in meer of mindere mate ondersteuning nodig heeft naar werk en in werk. Daarom moest de kennis en infrastructuur van WSD behouden blijven, totdat de gemeenten een besluit genomen zouden hebben over de toekomstige rol en positie van WSD. Dit idee is uitgewerkt in het transitiearrangement 2015 t/m 2016 dat door alle gemeenten is overgenomen. WSD blijft de Wsw uitvoeren en ontvangt de bijbehorende (afnemende) rijksbudgetten en de uitstroom van Wsw-medewerkers wordt één op één gecompenseerd door instroom van mensen uit de PW. Deze laatste groep wordt bekostigd op basis van de budgetten die de gemeente hiervoor ontvangt.

Op deze wijze werden twee dingen bereikt. In de eerste plaats konden de gemeenten en WSD ervaring opdoen met de uitvoering van de Participatiewet. In de tweede plaats werd de tijd gebruikt om na te denken over de toekomstige rol en positie van WSD.

In een gezamenlijke aanpak van wethouders/bestuursleden, ambtenaren van de gemeenten en van WSD, en met behulp van een externe partij (van Berlo), zijn verschillende toekomstscenario's in beeld gebracht. Gemeenteraden, ambtenaren en WSD zijn steeds betrokken bij het proces, dat gebaseerd was op de methodiek van social design. Uit dit proces kwamen een vijftal varianten, ook wel prototypes genoemd. De variant Gemeente voert zelf uit (sterfhuisconstructie), waarbij WSD afgebouwd wordt en uitsluitend de Wsw uitvoert, viel al in het begin af. De variant Continuering Transitiearrangement werd vastgesteld als basis voor alle varianten. Uiteindelijk kozen twee gemeenten voor Hèt Participatiebedrijf, zeven gemeenten voor de 3D-ketensamenwerking en één gemeente voor het Cafetariamodel. In de periode 2017 t/m 2019 wordt hiermee geëxperimenteerd (vandaar “prototypes”). In bijlage 1 is een korte beschrijving opgenomen van de prototypes. Het transitiearrangement, waarbij de gemeenten voor voldoende instroom van PW-ers zorgt, is het fundament onder alle prototypes en loopt door zolang hiermee geëxperimenteerd wordt.

Experimenteren met prototypes 2017 t/m 2019

Nadat de individuele gemeenten gekozen hadden voor een van de prototypes vond er een clustering plaats. In een cluster werken gemeenten projectmatig onderling samen, maar ook met WSD om in de praktijk te experimenteren en ervaring op te doen met het gekozen prototype. De gemeenten zijn in de lead; WSD neemt deel en ondersteunt. De gemeenten die samenwerken in een cluster stellen een projectleider aan.

Om te kunnen experimenteren heeft het Algemeen bestuur een reserve gevormd van € 300.000 per gemeente. In totaal € 3,3 mln. Verder is afgesproken dat gemeenten en WSD reeds beschikbare capaciteit om niet inbrengen. Alleen additionele capaciteit (b.v. de projectleiders) of investeringen worden bekostigd uit de reserve.

We kennen op dit moment vier clusters van gemeenten die samenwerken bij het experimenteren: Boxtel, St. Michielsgestel en Haaren; Son en Breugel, Nuenen en Best; Meierijstad (onderdelen Schijndel en Sint-Oedenrode) en Oirschot, Vught en Oisterwijk.

Uitvoering transitiearrangement en financiële resultaten WSD

Het eerste halfjaar (2015) van de participatiewet kwam de instroom van PW-ers bij WSD moeizaam op gang. Er was nog veel onduidelijk in wet en regelgeving, maar ook moesten nieuwe processen bij gemeenten en WSD ingeregeld worden. Ultimo 2016 waren deze problemen grotendeels opgelost en was de herbezetting vrijwel volledig.

De invoering van de Participatiewet was vooral ook een bezuinigingsmaatregel. De in de ogen van het kabinet te dure Wsw, met een eigen CAO, werd stopgezet. De vergoeding per SW-arbeidsplaats wordt in jaarlijks stappen t/m 2020 gekort met ca. € 4.000 per arbeidsplaats. Banen met loonkostensubsidie werden als vervanging ingevoerd. De arbeidsvoorwaarden voor de PW-ers zijn gebaseerd op het wettelijk minimumloon (WML) en de subsidie is afhankelijk van iemands loonwaarde. Dat wil zeggen dat gemeten wordt welk deel van het WML iemand kan terug verdienen. Als de loonwaarde b.v. 50% is dan krijgt een werkgever een loonkostensubsidie van 50% van het WML. Daarnaast is er een begeleidingsvergoeding beschikbaar van € 5.500 per persoon. Dit is bedoeld voor intake, diagnose, loonwaardemeting, plaatsing en begeleiding op de werkplek etc.

Het nadelige financiële effect bij WSD wordt deels gecompenseerd bij gemeenten. De gemiddelde PW-baan met loonkostensubsidie kost een gemeente ca. € 9.000¹ aan loonkostensubsidie t.o.v. een bijstandsuitkering van gemiddeld ca. € 14.000. Dat geeft een besparing op BUIG-middelen van gemiddeld € 5.000 per jaar. Het maatschappelijke financiële voordeel van werk ten opzichte van een uitkeringssituatie is overigens veel groter. Onderzoek heeft immers aangetoond dat mensen die werken minder beroep doen op gezondheidszorg, verslavingszorg, GGZ en minder in aanraking komen met justitie, etc. etc.

Voor sociale werkbedrijven als WSD ligt er een enorme opgave om bovengenoemde bezuinigingen op te vangen. Voor WSD gaat het om een totaalbedrag van ruim € 8 mln. aan bezuinigingen. Van de totale exploitatie van WSD van ca. € 70 mln. per jaar is ruim € 50 mln. niet beïnvloedbaar. Dit zijn namelijk de loonkosten van de doelgroepmedewerkers Wsw en PW. Resteert ca. € 20 mln. aan beïnvloedbare opbrengsten en kosten. Voor wat betreft de kosten gaat het voor 80% over staf en kader van WSD en voor 20% gaat het over ICT, huisvesting, machines etc. Het ombuigen van € 8 mln. op een totaal van € 20 mln. is een massieve opgave.

WSD is een van de beter renderende Sociale werkbedrijven in Nederland. De meeste SW-bedrijven draaien al (lang) met rode cijfers en drijven op (forse) gemeentelijke bijdragen. Als gevolg van de bezuinigen zien we de gemeentelijke bijdrage in het land dan ook stevig oplopen. VNG, Divosa en Cedris pleiten al jaren voor verzachting van de ingezette bezuinigingen. Vooralsnog heeft dat echter slechts tot marginale verbeteringen geleid (zie "doorkijk komende jaren 2018 t/m 2022").

¹ Gemiddelde LKS baan bij WSD is 30 uur en loonwaarde 50%: € 24K * 50% * 30/40 = € 9.000

In onderstaande figuur (bron: Cedris) zien we de gemiddelde gemeentelijke bijdrage per Wsw-er weergegeven. In 2016 was er sprake van een tekort van circa € 1.600. Naar verwachting loopt dit tekort de komende jaren op tot ongeveer € 4.000 per medewerker. Na 2020 is het bedrag naar verwachting constant omdat de subsidiedaling per medewerker tot stilstand is gekomen.

Hoe gaat WSD om met de bezuinigingen? Dit loopt in hoofdlijn via drie sporen:

1. Bezuinigingen op de infrastructuur van WSD
2. Verbetering van de opbrengsten
3. Sobere arbeidsvoorwaarden voor de doelgroep.

Ad 1. Bezuinigingen op de infrastructuur van WSD

Er is fors bezuinigd op de eigen infrastructuur. De bezetting staf en kader is afgenomen met 20% en er is bezuinigd op infrastructuur waar dit kon. Zo zijn er panden verkocht en (deels) verhuurd. Middels de invoering van de Lean methodiek wordt op alle niveaus gekeken waar zaken efficiënter en goedkoper kunnen. Op deze punten is de financiële rek er uit. Anderzijds hebben we, eenmalig en structureel, kosten moeten maken voor de invoering van de PW. De PW is een bureaucratisch gedrocht dat veel inspanning vereist van de backoffice. Denk aan nieuwe arbeidsvoorwaarden, loonwaardemetingen, de hele administratie rondom loonkostensubsidies en verrekening ziekengelden, etc. Daarnaast is er, anders dan in de Wsw, vrijwel niets bekend van de doelgroep PW als zij instromen. De kosten van intake, diagnose, loonwaardebepaling en (proef)plaatsing zijn relatief hoog ten opzichte van de Wsw. Ook verwachten gemeenten van WSD continue ontwikkeling van de dienstverlening. De innovatiekosten zijn hoog. Dat varieert van de ontwikkeling van de prototypes, het plaatsen van trajectconsultanten bij de afdelingen sociale zaken van de gemeenten, tot projecten rond inburgering, Vso/Pro jongeren en WMO/GGZ. Daarnaast is WSD steeds meer verbonden met partijen (gemeenten, UWV, werkgevers, onderwijs, zorginstellingen) in de (3!) arbeidsmarktregio's. Er zijn partnerships met Het Goed, De Schoonmaakcoöperatie, we payrollen voor WeenerXL, we zijn initiatiefnemer van Aantwerk, etc. etc. Al deze ontwikkelingen vragen veel van ons (krimpend bestand) professionals. Als antwoord hierop is WSD bezig zich te ontwikkelen tot een wendbare organisatie. Deze ontwikkeling raakt de organisatiestructuur, de methodes van samenwerken (programmatisch en projectmatig werken, scrummethode, werken in teams), maar ook het in- doorstroom en uitstroombeleid van staf en kader.

Ad 2. Verbetering opbrengsten

De tweede actie is het verbeteren van de opbrengsten. Dit hangt nauw samen met arbeidsontwikkeling. Dat is het ontwikkelen van de doelgroepmedewerkers naar zo goed mogelijk renderende werkplekken. Het gaat om grote bewegingen, zoals de beweging van de relatief dure werkplekken bij Industrie binnen naar buiten, bijvoorbeeld op plekken Werken op locatie, groepsdetachering, of in het groen en schoonmaak. Maar het gaat ook om individuele plaatsingen, waarbij het beleid is om maximaal te plaatsen op zogenaamde "PW-proof" accounts.

De status hiervan is dat er de afgelopen jaren forse slagen zijn gemaakt en dat er weliswaar verbetering mogelijk blijft, maar niet meer in de omvang van de afgelopen jaren. Het bedrijfsresultaat (het resultaat op beïnvloedbare opbrengsten en kosten) van WSD is in de periode 2014 t/m 2017 verbeterd met ca. € 2,0 mln. en ten opzichte van 2010 zelfs met € 5,0 mln.

Ad 3. Versobering arbeidsvoorwaarden PW

De rijksoverheid heeft als uitgangspunt voor de budgetberekeningen in de PW het kale minimumloon. Er mag meer betaald worden aan de doelgroep, maar dat moeten werkgevers en/of de gemeenten zelf betalen.

De hierboven genoemde bezuinigingen hebben als uitgangspunt dat de PW doelgroep op minimumloon werkt. Aangezien WSD de totale bezuiniging van € 8 mln. al niet opgevangen krijgt, zou een verruiming van de arbeidsvoorwaarden leiden tot nog verdergaande ombuigingen, of waarschijnlijker, tekorten. Daarom is besloten om bij de uitvoering van de PW te starten conform de wettelijke uitgangspunten, namelijk het wettelijk minimumloon. Overigens is uiteindelijk besloten om wel een reiskostenvergoeding te verstrekken om te voorkomen dat mensen er netto op achteruit gaan als ze gaan werken. De verwachting was dat er of een landelijke CAO PW zou komen en/of dat de landelijke budgetten verruimd zouden worden. Tot die tijd is het prioriteit nummer één dat WSD het hoofd financieel boven water houdt.

1.2. Doorkijk komende jaren

Bij de behandeling van de begroting WSD 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 in juni 2017 is besproken dat bij ongewijzigd beleid WSD op een exploitatietekort zou uitkomen. Omdat de overheid enkele loonkostenvoordelen aankondigde, de economie en overheidsfinanciën aantrokken en er een nieuw kabinet in het verschiep lag, is de meerjarenexploitatie toen op € 0 begroot.

Inmiddels is er een nieuw kabinet en een belangrijk ankerpunt voor de doorkijk de komende jaren is het regeerakkoord van het kabinet Rutte III. Daarnaast geven de landelijke trends in de uitvoering PW en de maatregelen die de rijksoverheid reeds in gang gezet heeft een scherper beeld.

Om te beginnen met het regeerakkoord: dit beeld is somber. Ondanks de aantrekkende economie en verbeterde overheidsfinanciën is er geen extra financiële ruimte voor de PW. Sterker nog, er wordt een stelselwijziging aangekondigd. Het systeem van banen in de PW tegen minimumloon en met loonkostensubsidie wordt vervangen door een systeem van loondispensatie en aanvulling vanuit de bijstand tot aan maximaal netto minimumloon. Dit levert een besparing op van € 0,5 mld. die ingezet wordt om 20.000 beschutte werkplekken te realiseren, bovenop de geplande 30.000. Let wel, ultimo 2017 zijn er landelijk nog geen 1.000 beschutte banen gerealiseerd!

Dit brengt ons bij de vraag hoe de PW de afgelopen jaren in het land heeft uitgewerkt. Dit is bedroevend. In totaal zijn er ultimo 2017, na 3 jaar PW, ongeveer 8.000 banen met loonkostensubsidie gerealiseerd. Dat zijn aantallen die onder de oude Wsw en Wajong werkregeling per jaar werden gerealiseerd! Uit een inventarisatie van Cedris blijkt dat slechts enkele regio's, waarvan oostelijk Brabant er een is, actief aan de slag gegaan zijn met de banen met loonkostensubsidie. Hele regio's hebben geen of amper banen ingevuld.

Mede door acties vanuit de arbeidsmarktregio's, VNG, Divosa en Cedris heeft de rijksoverheid enkele acties ondernomen om de financiële tekorten in de Wsw en de PW te verzachten. Het betreft maatregelen zoals het Lage Inkomensvoordeel (LIV) en het Loonkostenvoordeel. Helaas pakken deze maatregelen in de uitwerking minder gunstig uit dan verwacht. Zo zou WSD op basis van de bedoeling van de regeling LIV kunnen rekenen op een tegemoetkoming van € 2.000 per full time PW werkplek. De praktijk is dat dit slechts € 300 is. Voor de Wsw zou gerekend kunnen worden op tenminste € 1.000 per fte en dit is slechts € 470 per fte.

Samenvattend schetst dit het beeld dat voor de sector, en dus ook voor WSD, de financieel zware jaren nog lang niet voorbij zijn. Sterker nog de bezuiniging per arbeidsplaats in de Wsw over 2019 en 2020 gaan gewoon door. Bezuinigingen die WSD nog twee (2019 en 2020) financiële klappen van tussen de € 0,8 tot € 1,5 mln. per jaar gaan kosten.

De bandbreedte tussen € 0,8 tot € 1,5 mln. hangt samen met het volume effect van de Wsw. Het afgelopen jaar is gebleken dat de afbouw van Wsw-subsidie per arbeidsplaats sneller gaat en groter is dan de rijksoverheid had aangekondigd. Dit komt doordat de uitstroom uit de Wsw landelijk lager is dan geraamd. Bij een gelijkblijvend macrobudget leidt dat tot een lager bedrag per arbeidsplaats. In 2018 is dat effect voor WSD ruim € 0,9 mln. extra aan bezuiniging, bovenop € 0,7 mln. aangekondigd prijseffect.

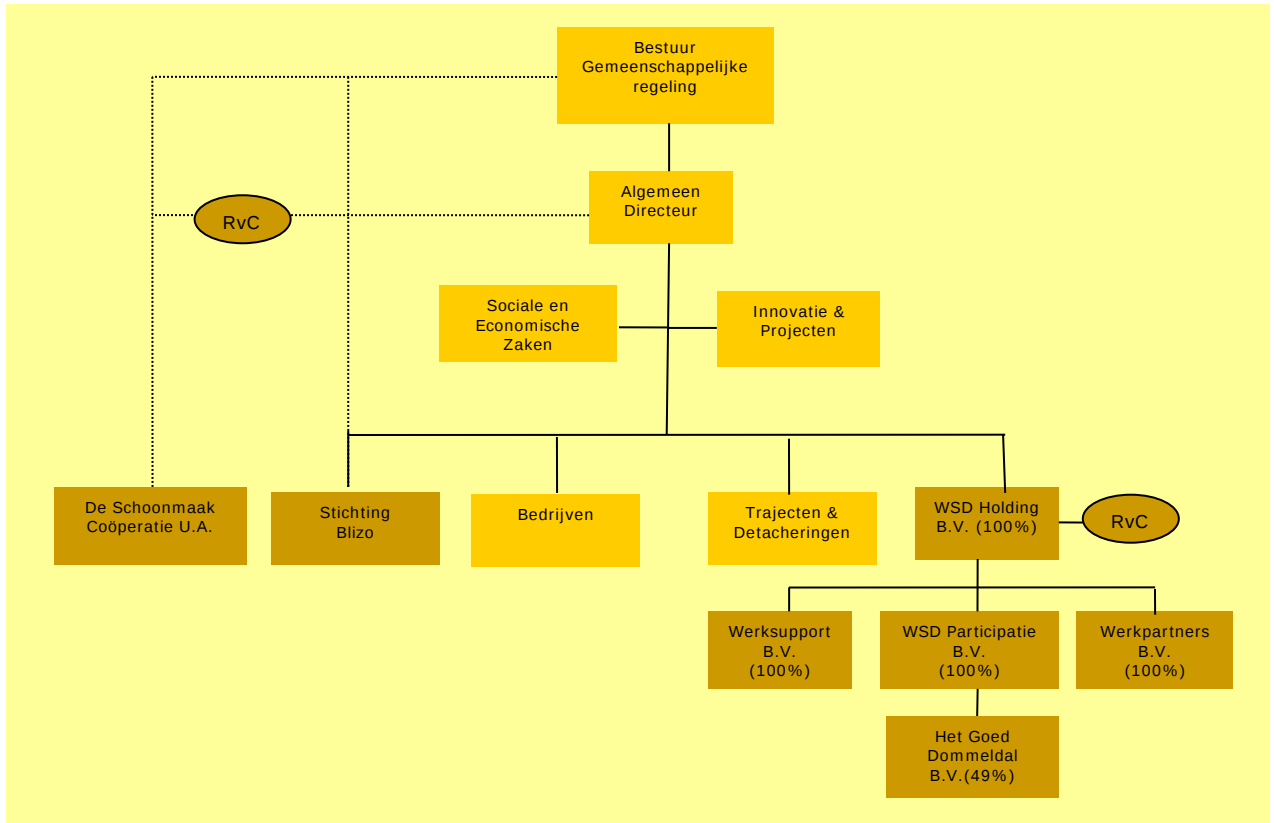
Voor de begroting 2019 en meerjarenraming WSD 2020 t/m 2022 heeft dit consequenties. Uit doorrekeningen die in deze begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 worden gepresenteerd gaat WSD na vele jaren van zwarte cijfers vanaf 2020 in de rode cijfers belanden. Voor 2019 begroten we een klein tekort maar de jaren daarna zal de exploitatie zich richting een tekort van € 1,3 mln. ontwikkelen. WSD kan dit middels de algemene reserve van ruim € 15 mln. geruime tijd afdekken.

Uiteraard is het WSD er alles aan gelegen om al het mogelijke te doen om deze tekorten te voorkomen.

2. Verbonden partijen

Organigram WSD-Groep

In het onderstaande organigram is de organisatie van WSD inclusief verbonden partijen weergegeven per 31 december 2017.

Stichting Blizo

De Stichting Blizo-werkgemeenschap, gevestigd te Vught, is opgericht op 9 november 1971. Het doel is het bevorderen van de deelname van visueel en anderszins beperkten aan het maatschappelijk economisch productieproces, onder andere door het verschaffen van aangepast werk.

Op 7 oktober 1994 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenschappelijke regeling WSD en op 24 september 1999 is een nieuwe overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat het bestuur van WSD en het bestuur van Blizo een personele unie vormen.

Private structuur onder de gemeenschappelijke regeling

WSD is v  n en v  r de gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. WSD biedt haar diensten aan voor alle inwoners. WSD profileert zich hierbij als gemeenschappelijke regeling en dus als (publiek) verlengstuk van de gemeenten. WSD streeft naar duurzame partnerships met onder andere UWV Werkbedrijf en regionale private bedrijven. Dit in nauwe samenwerking met Werkpleinen en gemeenten. WSD kiest er bij voorkeur niet voor om deelnemer/mede-eigenaar te worden van private bedrijven, tenzij noodzakelijk uit strategische overweging.

De invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 en de strategische keuzes die het bestuur en de deelnemende gemeenten komende jaren maken, vormen voor WSD het kader voor de nieuwe strategie. Daarop anticiperend heeft eind 2014 een beperkte juridische herstructurering plaatsgevonden binnen de private structuur. Hieronder wordt de huidige private structuur onder WSD op 31 december 2017 beschreven.

WSD Holding B.V.

WSD Holding B.V., gevestigd te Boxtel is per 24 maart 2003 opgericht met als doelstelling het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het voeren van de directie over andere ondernemingen, alsmede het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen, met name van die waarmee de

vennootschap in een groep is verbonden. Kortom WSD Holding B.V. is een houdstermaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, maar wel beleidsinvloed heeft op de dochterwerkmaatschappijen. De aandelen zijn voor 100% in handen van de gemeenschappelijke regeling WSD.

De (geconsolideerde) financiële positie van WSD Holding B.V. is goed en hieruit vloeien voornamelijk geen risico's voort zoals onderstaande (voorlopige) cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2016	€ 1.750.798
Prognose eigen vermogen ultimo 2017 (voor resultaatbestemming)	€ 1.784.798
Prognose gerealiseerd resultaat 2017 (positief)	€ 34.000

Werkpartners B.V.

Werkpartners B.V., gevestigd te Boxtel, is voortgekomen uit de juridische omvorming per 1 januari 2015 van WSD Personeelsbeheer B.V.. WSD Personeelsbeheer B.V. gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het tegen vergoeding detacheren van gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd personeel naar WSD en haar B.V.'s.

Werkpartners wordt in toenemende mate ingeschakeld bij het bieden van aangepaste arbeid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voornemen is om dit op korte termijn ook statutair te verankeren.

Werkpartners B.V. blijft daarnaast ook ingezet worden bij de detachering van niet-gesubsidieerd personeel naar WSD, naar de deelnemende gemeenten en naar derden. De aandelen van Werkpartners B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Werksupport B.V.

Werksupport B.V., gevestigd te Boxtel, is sinds 1 januari 2015 ingericht om op te treden als organisatie die invulling kan geven aan het werkgeverschap voor de doelgroep Participatiewet in een uitzendconstructie (toepassing CAO A.B.U.). Werksupport B.V. is voortgekomen uit de juridische omvorming van WSD In Werk B.V.. WSD In Werk B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het uitvoeren van re-integratiediensten ten behoeve van de arbeidsmarkt in de meest ruime zin. Momenteel vinden er geen activiteiten plaats. De toekomst zal duidelijk maken in welke mate werkgevers gebruik maken van de dienstverlening door Werksupport B.V. in het kader van de uitvoering van de Participatiewet. De aandelen van Werksupport B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

WSD Participatie B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht per 31 maart 2010 met als doelstelling het ontwikkelen c.q. bieden van passende werkgelegenheid, oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financieren van ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. Kortom WSD Participatie B.V. is een participatiemaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, tenzij door het uitoefenen van aandeelhoudersrechten in ondernemingen waarin wordt deelgenomen. De aandelen van WSD Participatie B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Het Goed Dommeldal B.V., statutair gevestigd te Emmeloord, is opgericht in mei 2010 door Het Goed Participatie B.V. (51%) en WSD Participatie B.V. (49%) met als doelstelling de exploitatie van een kringloopbedrijf. In het bijzonder de optimalisering van de inzameling en het hergebruik van grof huishoudelijk afval en textiel, het scheppen van betaalde werkgelegenheid en mogelijkheden voor mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt waaronder in het kader van de Wsw, het samenwerken met, het deelnemen in, het overnemen van en het besturen van andere vennootschappen en ondernemingen, het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. WSD Participatie B.V. heeft een minderheidsbelang in Het Goed Dommeldal B.V. maar heeft middels statutair vastgelegde afspraken een beslissende stem op een aantal specifiek benoemde terreinen (onder andere benoeming en ontslag bestuurder en toezicht onderneming). Het Goed Dommeldal B.V. heeft per ultimo 2017 drie vestigingen in respectievelijk Best, Boxtel en Schijndel.

De Schoonmaak Coöperatie U.A.

De Schoonmaak Coöperatie U.A., statutair gevestigd te Boxtel, is opgericht in november 2012 door drie leden; WSD Holding B.V., Bossche Banen B.V. en BEPRO B.V.. In het licht van de nieuwe aanbestedingswet is de juridische structuur van De Schoonmaak Coöperatie heroverwogen en hebben de SW-bedrijven het lidmaatschap van de oprichters overgenomen per 31 december 2013.

Dat betekent dat per die datum de gemeenschappelijke regeling WSD als lid deelneemt in De Schoonmaak Coöperatie. De drie algemeen directeuren van Diamant-groep, Weener XL en WSD vormen samen de Raad van commissarissen van De Schoonmaak Coöperatie.

Doelstelling van De Schoonmaak Coöperatie is het faciliteren en creëren van werkplekken voor

personen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een leer-werkbedrijf gericht op onder meer schoonmaak. De Schoonmaak Coöperatie is gevestigd in een deel van het pand van Blizo aan de Kettingweg in Vught. De Schoonmaak Coöperatie heeft de uitvoering van de schoonmaakcontracten van WSD, Weener XL en Diamant-groep overgenomen. Daartoe zijn o.a. alle medewerkers van de PMC Dienstverlening-Schoonmaak van WSD gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie.

Vanuit WSD-Groep zijn daarnaast 11 niet-gesubsidieerde medewerkers gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie in staf- en kaderfuncties en zijn afspraken gemaakt over dienstverlening door WSD op het gebied van juridische zaken en PR en communicatie..

De financiële positie van De Schoonmaak Coöperatie U.A. is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2016 (voor resultaatbestemming)	€ 2.033.889
Eigen vermogen ultimo 2016 (Na resultaatbestemming)	€ 1.342.311
Het voordelig resultaat 2016 is in 2017 volledig uitgekeerd aan de leden.	
Prognose eigen vermogen ultimo 2017 (voor resultaatbestemming)	€ 2.127.576
Voorlopig gerealiseerd resultaat: 2017 (positief)	€ 785.265

Stichting AANtWERK

WSD is één van de initiatiefnemers van Stichting AANtWERK. Stichting AANtWERK, statutair gevestigd in Boxtel, is opgericht op 26 maart 2013.

Stichting AAN'tWERK heeft als doel een platform te bieden voor ondernemers welke zich mede ten doel stellen maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en bedrijven in het kader van uitwisselingen, welke door de stichting worden geïnitieerd, met elkaar in contact te brengen en aan elkaar te binden. De financiële omvang van de stichting zeer is beperkt (totale exploitatie bedraagt minder dan € 150.000) en hieruit vloeien geen risico's voort voor WSD-groep.

3. Weerstandvermogen

Als onderdeel van de jaarlijkse cyclus rondom jaarrekening, (meerjaren-)begroting en resultaatbestemming wordt jaarlijkse een risicoanalyse opgesteld. Gebruik was daarbij om jaarlijks in de Begroting en Meerjarenraming terug te grijpen op de in het voorgaande jaar opgestelde risicoanalyse en de daarop gebaseerde bandbreedte voor het weerstandvermogen. De elkaar met toenemend tempo opvolgende perikelen rondom de totstandkoming van een nieuw kader voor het sociale domein maken het noodzakelijk dat een zo actueel mogelijke beoordeling van de ontwikkeling van het weerstandvermogen plaats kan vinden.

Om die reden is in deze Begroting en Meerjarenraming de nog door het bestuur vast te stellen risico-analyse 2018 opgenomen.

De risico-analyse wordt in belangrijke mate beïnvloed door de ontwikkelingen in het wettelijke kader waarbinnen WSD en haar deelnemende gemeenten opereren, de Participatiewet, en keuzes die daarin worden gemaakt. In verband met de invoering van de Participatiewet zijn de deelnemende gemeente en WSD al in 2014 een traject gestart om te komen tot een visie op de rol en de positie van WSD voor de langere termijn. Gedurende dit traject is een transitie-arrangement gesloten voor de jaren 2015 en 2016. Deze transitieperiode bood de gemeenten de ruimte om in samenwerking met WSD te komen tot een afgewogen besluit over de toekomst van WSD.

In het voorjaar van 2017 hebben de deelnemende gemeenten op grond van de eindrapportage “Koers WSD – van Transitie naar Transformatie” het besluit genomen dat in de periode 2017-2019 wordt geëxperimenteerd met de Prototypes. Voor de duur van het experiment en voor alle prototypes geldt dat het transitiearrangement van kracht blijft.

Naar aanleiding van wijzigingen in de verdeling van het Participatiebudget is het transitie-arrangement herzien. Het herziene transitie-arrangement voorziet in vervanging uitstroom Wsw door instroom vanuit de Participatiewet waarbij het beschikbare budget voor de nieuwe doelgroep de minimumpositie vormt.

De afspraken volgens het transitiearrangement om uitstroom SW één op één op te vangen met instroom vanuit de Participatiewet worden na een wat moeizame startfase inmiddels steeds beter gerealiseerd. Fors lagere uitstroom van SW-medewerkers, landelijk maar ook bij WSD, heeft daarbij meegeholpen. Het is zaak dat ook voor 2018 en verder het proces strak gestuurd en gemonitord wordt zodat de instroom op het vereiste niveau blijft.

De consequenties van de invoering van de Participatiewet zijn voor WSD groot. De Wet Sociale Werkvoorziening is op slot en er stromen daardoor geen nieuwe doelgroepmedewerkers SW meer in.

Daarnaast gaat de vergoeding per arbeidsplaats Wsw terug van ruim € 25.500 naar € 22.700 in 2020. Ten gevolge van compensatie van de stijging van SW-lonen wordt dit uiteindelijk € 23.530. Voor WSD betekent dit een verslechtering van de exploitatie met bijna € 6 mln. (N.B.: in 2010 bedroeg de vergoeding nog ruim € 27.000 per arbeidsplaats.)

Binnen de kaders van de Participatiewet zijn de doelstellingen van de Participatiewet, meer mensen zo regulier mogelijk laten werken, haalbaar maar helder is dat de financiële kaders voor de nieuwe doelgroepen binnen de Participatiewet zeer krap zijn. De doelstelling van WSD is om Participatiewet proof te worden. Dat wil zeggen dat de uitvoering binnen de beschikbare rijksmiddelen gerealiseerd wordt er van uitgaande dat het aantal doelgroepmedewerkers minimaal op peil blijft.

Inmiddels lopen de experimenten met de prototypes en is geconstateerd dat de kwaliteit van de experimenten belangrijker is dan de snelheid van het proces. Om die reden is de experimentmethode verlengd tot eind 2019 en is het transitiearrangement voor dezelfde periode verlengd. De ervaringen met en resultaten van de uitvoering van de Participatiewet en de Prototypes worden bepalend voor de besluiten die de 10 gemeenten eind 2019 gaan nemen over rol en positie van WSD na 2019.

De instroom van nieuwe personen vanuit de Participatiewet is in de tussenliggende periode van elementair belang voor de bedrijfsvoering van WSD. Zonder instroom komt WSD vanzelf in een scenario van krimp en afbouw van de organisatie. Voor de continuïteit van WSD is deze volume vraag ongetwijfeld de grootste onzekerheid en het grootste risico.

Actualisering risicoanalyse:

Tegen de bovengenoemde achtergrond vindt de vertaling van risico's naar het weerstandsvermogen plaats middels het inmiddels bekende standaardmodel voor de SW sector zoals dat door Deloitte is ontwikkeld. Met behulp van dit model worden op een systematische wijze risico's geïnventariseerd. Het model houdt rekening met omzetrisico's, investeringsrisico's, conjunctuurgevoeligheid en specifieke risico's. De specifieke risico's van WSD hangen samen met de gewijzigde systematiek van financiering van de Wsw inclusief de bezuinigingen en rekening houdend met de deelnemingen in de BV's van WSD en het lidmaatschap en de samenwerking met de Schoonmaak Coöperatie. Vervolgens wordt berekend welke financiële buffer noodzakelijk is. U vindt in bijlage 1 de uitgewerkte versie.

In het rekenmodel wordt rekening gehouden met tijden van hoog- en laagconjunctuur waarvoor een minimale en een maximale omvang van de financiële buffer wordt bepaald.

Bij de interpretatie van de uitkomsten van het model is het belangrijk om te realiseren dat het Algemeen bestuur heeft besloten dat in het model wordt opgesteld volgens het principe van going concern en dat geen rekening wordt gehouden met stelselwijzigingen: fundamentele wetwijzigingen die tot gevolg kunnen hebben dat de financieringssystematiek of doelgroepaantallen ingrijpend veranderen.

Voor de bepaling van het benodigde weerstandvermogen van WSD wordt onderscheid gemaakt in drie risicogroepen:

1. Bedrijfsrisico's van de gemeenschappelijke regeling. Dit zijn risico's die voortvloeien uit de bedrijfsmatige activiteiten van de verschillende pmc's in de divisies Bedrijven en Trajecten & Detacheringen. Deze risico's worden beïnvloed door enerzijds de marktrisico's en anderzijds door de onzekere ontwikkeling van de omvang van het aantal plaatsingen en trajecten door gemeenten bij WSD. Daarnaast vloeien ook risico's voort uit de ontwikkeling dat de stafafdeling SEZ zich steeds meer op de markt begeeft en haar dienstverlening aanbiedt op het gebied van scholingen en training via de WSD Academie of ontzorging in het kader van de Participatiewet. Voorzieningen en de daarbij behorende risico's worden buiten beschouwing gelaten. Deze risico's (b.v. dubieuze debiteuren) zijn individueel al tegen het licht gehouden, gekwantificeerd en afgedekt door een voorziening. Eveneens worden buiten beschouwing gelaten risico's die afgedekt zijn middels verzekeringen, zoals het risico van bedrijfsaansprakelijkheid en ongevallen van medewerkers.
2. Subsidierisico van de gemeenschappelijke regeling. Dit betreft risico's die WSD loopt als gevolg van de hoogte en verdeling van de rijksbijdrage SW (binnen de kaders van de huidige wet). Hier is van belang dat binnen de Participatiewet de wet sociale werkvoorziening blijft voortbestaan voor de SW medewerkers die per 31-12-2014 een dienstbetrekking hadden in het kader van de Wsw. Met de invoering van de Participatiewet is de nieuwe instroom in de Wsw gestopt en wordt de vergoeding per arbeidsplaats elk jaar een stukje verlaagd van € 25.570 in 2016 tot het niveau van € 23.530 per arbeidsjaar wordt bereikt. Aangenomen is dat bij de berekening van de maximumvariant WSD in staat is om 50% van de budgetdaling in 3 jaar op te vangen. In de minimum variant wordt uitgegaan van 75% opvang door ombuigingen. Het niet realiseren van instroomafspraken onder het transitie-arrangement blijft steeds een risico van belang. Door het niet realiseren van instroomafspraken ontbreekt de dekking voor begeleiding, organisatie en infrastructuur. Een structurele onderbezetting zal WSD moeten opvangen door verregaande bezuinigingen op organisatie en infrastructuur. Vooralsnog gaan we er vanuit dat de instroom toereikend zal zijn om de uitstroom op te vangen. Nu nog als incidenteel geraamd omdat er van uitgegaan wordt dat instroom weer op peil komt.
3. Risico deelnemingen. Dit zijn de risico's die voortvloeien uit de private bedrijven van WSD: WSD Holding BV, WSD Participatie BV, Werkpartners BV en Werksupport BV en het lidmaatschap van WSD van de Coöperatieve vereniging De Schoonmaak Coöperatie. Bij het risico deelnemingen behoren ook de activiteiten die WSD voor de BV's verricht in de vorm van (back-office) dienstverlening. Door de groei van Werkpartners als werkgever voor de Participatiewet (voor WSD en Weener XL) neemt dit risicoprofiel licht toe.

Uit de nu voorliggende bedrijfsrisicoanalyse blijkt dat het totale risicoprofiel van WSD het afgelopen jaar licht verslechterd en dat tussen de verschillende risico's er een verschuiving plaatsvindt tussen het subsidierisico en het bedrijfsrisico.

De toename van het bedrijfsrisico is een direct effect van de forse toename van de omzet met het doel om het bedrijfsresultaat structureel te verbeteren. In het model leidt dit bijna per definitie tot een stijging van het bedrijfsrisico.

Hier staat tegenover dat het subsidierisico kleiner wordt doordat de afname van het SW-bestand steeds beter wordt ingevuld vanuit het transitiearrangement.

Hierbij moet wel de volgende aantekening worden gemaakt. Het betreft slechts een verbetering van het subsidierisico voor de hele korte termijn. In structurele zin zet de bezuiniging op het SW-budget tot 2020 door wat in combinatie met het ongunstigere financiële model van de Participatiewet leidt tot teruglopende exploitatieresultaten en de verwachting van een exploitatietekort vanaf 2020 oplopend tot € 1,3 mln..

Overzicht maximum bedrijfsrisico's WSD (Bedragen * € 1.000):

Risico	2015	2016	2017	2018	Verandering 2018 t.o.v. 2017	
Bedrijfsrisico Gem. Regeling WSD	12.500	12.800	13.100	13.800	+/+	700
Risico subsidie Gem. Regeling WSD	3.500	4.000	3.900	3.500	-/-	400
Risico deelnemingen	100	100	100	100		-
Totaal Risico (maximum positie weerstandvermogen)	16.100	16.900	17.100	17.400	+/+	300

Het maximale weerstandvermogen bedraagt € 17,4 mln. De minimumpositie voor de bedrijfsrisico's is bepaald op € 10,6 mln.

4. Financiering

In de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 t/m 2022 is uitgegaan van het financiële beleid van WSD zoals vastgelegd door het Algemeen Bestuur in het treasurystatuut WSD d.d. december 2014.

Uitgangspunt is prudent vermogensbeheer. Sinds de invoering van de Wet Schatkistbankieren eind 2013 zijn de mogelijkheden ten aanzien van het vermogen van WSD verder ingeperkt. Met het schatkistbankieren worden decentrale overheden verplicht hun overtollige middelen aan te houden bij het ministerie van Financiën. De belangrijkste uitzonderingen zijn hierop het drempelbedrag dat mag worden aangehouden op de eigen rekening-courant (0,75% van het begrotingstotaal) en het onderling uitlenen tussen decentrale overheden indien er tussen beide partijen geen toezichtrelatie is.

Volgens de wet mag WSD nu twee zaken met haar middelen doen:

1. Inzetten voor de publieke taak;
2. Aanhouden in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren);

Op de bij de schatkist aangehouden middelen wordt momenteel geen dan wel een zeer minimale rente vergoed. In de begroting 2019 is dan ook rekening gehouden met een minimale rentevergoeding.

Leningen

WSD financiert alle activiteiten met eigen vermogen en hoeft daarvoor geen externe financieringsbronnen aan te wenden.

5. Onderhoud Kapitaalgoederen

WSD heeft een aantal bedrijfsgebouwen in eigendom en dient deze dan ook zelf te onderhouden. Ultimo 2017 bedraagt de totale boekwaarde van de gebouwen, inclusief grond, terreinvoorzieningen en installaties € 3,9 miljoen. Dit zijn de enige kapitaalgoederen van WSD waarbij sprake is van onderhoudskosten van enige materiële omvang. Onderhoud van de gebouwen gebeurt op basis van een periodiek geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. Dat meerjarenonderhoudsplan is de basis voor de meerjarenonderhoudsbegroting. Uit de meest recente meerjarenonderhoudsbegroting blijkt dat de onderhoudskosten de komende jaren waarschijnlijk een stabiel patroon zullen kennen. Om die reden worden de onderhoudskosten jaarlijks uit de reguliere exploitatie voldaan en is een onderhoudsvoorziening niet noodzakelijk.

6. Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft het controleprotocol, het normenkader en de toleranties, alsmede de bijgestelde Financiële verordening ex art. 212 gemeentewet vastgesteld. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre actualisering van deze kaders aanpassing behoeven wegens relevante wijzigingen in wet- en regelgeving. De formele kaders voor de rechtmatigheid zijn voor 2019 ongewijzigd. De door het bestuur vastgestelde fouttolerantie is 1% en de onzekerheidstolerantie 3%. De rapporteringgrens ligt op 20%. In deze meerjarenraming wordt uitgegaan van bestendiging van voornoemd beleid en kaders.

Vanuit Concerncontrol worden op basis van het programma "WSD in Control" periodiek audits uitgevoerd op de kwaliteit van de uitgevoerde interne controles, worden de bevindingen teruggelegd in de organisatie, worden de herstelacties gemonitord en wordt het managementteam geïnformeerd over de voortgang. Naast de uitgevoerde audits op processen wordt voor een aantal specifieke balansposten de rechtmatigheid van de mutaties achteraf vastgesteld.

De conclusies vanuit het programma 'WSD in Control' worden vastgelegd in een eindrapportage die ter kennisname wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening.

Begroting WSD 2019
en Financiële meerjarenraming 2020 t/m 2022

7. Begroting WSD/Blizo 2019
en Financiële meerjarenraming 2020 - 2022
(bedragen * € 1.000)

	Jaarrek. 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Bedrijfsresultaat						
Bedrijfsopbrengsten	22.587	23.439	22.098	21.920	21.787	21.654
Grond-, hulpstoffen uitbesteed werk	6.164	5.817	4.698	4.660	4.632	4.604
Netto toegevoegde waarde	16.423	17.622	17.400	17.260	17.155	17.050
Overige bedrijfsopbrengsten	2.462	3.506	3.540	3.530	3.480	3.430
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0
<i>Baten</i>	18.885	21.128	20.940	20.790	20.635	20.480
Salariskosten ambt. medewerkers	5.491	6.483	6.323	6.183	6.038	5.890
Externe dienstverlening formatie	5.264	5.522	5.607	5.707	5.802	5.890
subtotaal NGA	11.717	12.005	11.930	11.890	11.840	11.780
Dienstverlening door derden	1.135	1.150	1.140	1.130	1.120	1.100
Afschrijvingen	1.109	1.204	1.175	1.150	1.125	1.100
Overige bedrijfskosten	3.089	2.475	2.500	2.440	2.390	2.350
<i>Lasten</i>	17.050	16.834	16.745	16.610	16.475	16.330
Totaal bedrijfsresultaat	1.835	4.294	4.195	4.180	4.160	4.150
Subsidieresultaat WSW						
Budget Wsw	40.585	37.357	35.115	33.225	32.035	30.890
Personeelskosten Wsw	40.020	39.149	37.775	36.785	35.525	34.280
Uitvoeringskosten begeleid werken	911	886	845	825	805	785
<i>Subsidieresultaat Wsw en Participatiewet</i>	-346	-2.678	-3.505	-4.385	-4.295	-4.175
Subsidieresultaat PW						
Begeleidingsbijdragen Participatiewet	1.636	1.981	2.240	2.500	2.725	2.915
Loonkosten PW -/- loonkostensubsidies (incl. LIV)	2.179	2.990	3.515	3.880	4.275	4.675
<i>Subsidieresultaat Wsw en Participatiewet</i>	-543	-1.009	-1.275	-1.380	-1.550	-1.760
Bijdrage gemeenten	221	223	225	225	225	225
<i>Resultaat gemeentelijke bijdrage</i>	221	223	225	225	225	225
Totaal subsidieresultaat	-668	-3.464	-4.555	-5.540	-5.620	-5.710
Rentebaten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten en baten	-319	-190	-200	-200	-200	-200
Exploitatieresultaat vóór onttrekking	848	640	-560	-1.560	-1.660	-1.760
Onttrekking bestemmingsreserves	1.785	460	460	460	460	460
Exploitatieresultaat na onttrekking B.R.	2.633	1.100	-100	-1.100	-1.200	-1.300
Onttrekking algemene reserve	0	0	100	1.100	1.200	1.300
Exploitatieresultaat na onttrekking A.R.	2.633	1.100	0	0	0	0
Prototypes en Doorontwikkeling organisatie						
Kosten Prototypes en Doorontwikkeling	221	1.650	2.109	900	0	0
Onttrekkingen bestemmingsreserves	221	1.650	2.109	900	0	0
Resultaat Prototypes en Doorontwikkeling	0	0	0	0	0	0

8. Uitgangspunten en toelichting

Vaststelling uitgangspunten

In de vergadering van 20 december jl. heeft het Dagelijks bestuur van WSD ingestemd met de procedure en de planning 2018 van de afhandeling van de financiële stukken van WSD. In lijn met deze planning zijn de uitgangspunten voor de begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022 op 23 februari 2018 door het Dagelijks bestuur vastgesteld.

Algemeen kader

Voor het opstellen van begroting en meerjarenraming gaan we uit van bestaand beleid, totdat de gemeenten en het bestuur tot wijziging besluiten.

In 2016 hebben de gemeenten op basis van het eindrapport van de gemengde ambtelijke/bestuurlijke commissie Participatie naar vermogen een advies besloten om te gaan experimenteren met prototypes. Op dit moment bevinden de experimenten zich nog in het definitie-stadium of zijn de eerste stappen gezet richting uitvoering.

WSD moet voldoen aan allerlei wettelijke eisen en termijnen zoals het vóór 15 juli indienen van een goedgekeurde begroting 2019 bij de provincie inclusief een meerjarenraming 2020-2022. Om te kunnen voldoen aan deze deadline wordt de meerjarenraming gebaseerd op continuering van bestaand beleid, d.w.z. voortzetting van het transitie-arrangement tot en met 2022. Dit wordt nader geconcretiseerd in onderstaande uitgangspunten.

Uitgangspunten Begroting 2019 en meerjarenraming 2020 t/m 2022

- Het WSW-budget wordt door de gemeenten volledig ter beschikking van WSD gesteld. Hierbij wordt wel rekening gehouden met de taakstellende bezuiniging vanuit de prijscomponent. Budgetkortingen vanuit de volumecomponent zijn voor WSD niet te voorspellen en worden buiten beschouwing gelaten hoewel hier een nadrukkelijk een budgeteffect uit kan volgen.
- Met ingang van 1-1-2015 is de instroom in de Wsw gestopt. Dat betekent dat de bezetting van WSD afneemt met het natuurlijk verloop van ca. 3,5% per jaar. WSD zorgt voor maximale realisatie van SW arbeidsplaatsen binnen het beschikbare SW-budget.
- Met betrekking tot de lonen SW wordt uitgegaan van de geldende CAO WSW.
- Het herziene Transitie-arrangement Participatiewet, ofwel de één op één vervanging van de uitstroom SW door instroom van mensen uit de Participatiewet waarbij het beschikbare budget voor de nieuwe doelgroep de minimumpositie vormt.
- Financiering van de plaatsingen onder de Participatiewet vindt plaats middels loonkostensubsidies en begeleidingsvergoedingen. Verder wordt er vanuit gegaan dat de instroom Participatiewet in doorsnee qua samenstelling en loonwaarde niet afwijkt van de instroom en bezetting SW. Conform het transitiearrangement bedraagt de begeleidingsvergoeding € 5.500 per persoon voor zowel reguliere als beschutte werkplekken
- Het voorgenomen rijksbeleid van vervanging van Loonkostensubsidies door Loondispensatie wordt buiten beschouwing gelaten omdat de impact daarvan nog niet gekwantificeerd kan worden.
- De ambtelijke salarissen van de NGA-medewerkers worden aangepast in verband met de geldende CAO 2017-2018 voor ambtenaren.
- De additionele kosten van de experimenten met prototypes worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserves van WSD en wordt derhalve budgetneutraal opgenomen in de begroting.
- Inkomsten op grond van fiscale tegemoetkomingen, zoals het Lage Inkomens Voordeel (LIV) en het Loonkostenvoordeel (LKV) worden zo goed als mogelijk geraamd op basis van de laatst bekende gegevens.

Overige Kaders

- De begroting 2019 en de Financiële meerjarenraming WSD 2020 tot en met 2022 worden opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (BBV). In deze begroting

en meerjarenraming is er sprake van één programma in de zin van het BBV, zijnde de uitvoering van de Participatiewet (incl. de sociale werkvoorziening oud). Tevens zijn voor de begroting 2019, als gevolg van wijzigingen in het BBV, ook taakvelden worden begroot (bijlage 10).

- De facilitaire dienstverlening en de uitleen van ambtelijk en overig niet gesubsidieerd personeel aan dochterondernemingen, zoals Werkpartners BV geschiedt op basis van werkelijke kosten. Deze dienstverlening is in dienstverleningsovereenkomsten vastgelegd. De opbrengsten uit deelnemingen zijn als separate post opgenomen. De stichting Blizo is geconsolideerd opgenomen in deze begroting en meerjarenraming.
- In de begroting en ramingen wordt uitgegaan van een ongewijzigde prijs- en loonindex per jaar.
- Op dit moment heeft WSD activiteiten in het kader van de AWBZ/WMO in onderzoek. Samen met Reinier van Arkel en Weener XL wordt binnen de prototypes een pilot gedaan met ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding. In de meerjarenbegroting wordt met deze activiteiten geen rekening gehouden.
- De exploitatie 2017 is gebaseerd op het jaarverslag WSD 2017 en de begroting 2018 op de begroting WSD 2018.
- De stichting Blizo is geconsolideerd opgenomen in deze begroting en meerjarenraming.
- In de begroting en ramingen is uitgegaan van een ongewijzigde prijs- en loonindex per jaar, tenzij in de toelichting anders is aangegeven.

Bijlagen

Gemiddelde bezetting WSD 2018-2019

bron: Budget 2018 e.v. op basis van de septembercirculaire 2017, rekening houdend met uitgangspunten ontwikkeling budget Wsw volgens de Participatiewet en instroom op op niveau herzien Transitie-arrangement vanuit de afspraken voor de periode 2017-2019 dat de prototypes worden uitgetest.

	2018			2019		
	AJ	fte	pers	AJ	fte	pers
WSW-oud						
"taak" WSD-gemeenten *)	1538	1442	1814	1469	1391	1748
verhouding AJ-fte		0,94				
verhouding fte-pers		1,25				
uitstroom Wsw		3,5%				
Participatiewet - Beschut / Loonwaarde = 30 %						
Klein deel van de totale instroom beschikt over een indicatie Beschut		12	7		32	19
Participatiewet - Loonkostensubsidie overig / Loonwaarde > 30 %						
Grootste deel van de totale instroom wordt geplaatst naar een LKS-baan		260	361		269	388
Gemiddelde bezetting WSD		1714	2182		1692	2155

*) In 2015 hebben Ministerie van SZW, de VNG en Cedris afgesproken dat de verdeling van de voor de Wsw-uitvoering beschikbare middelen met ingang van 2017 wordt gebaseerd op de gemeente waar de Wsw-er werkt, de betalende gemeente, en niet meer op de woongemeente. De subsidieverrekening tussen de woongemeente en de buitengemeente is daarmee vanaf 1 januari 2017 vervallen.

Uitgangspunt transitie-arrangement: uitstroom Sw wordt aangevuld met instroom vanuit de Participatiewet. Het door het Rijk in het Participatiebudget opgenomen bedrag voor de nieuwe doelgroep vormt daarbij de minimumpositie.

Gemiddelde bezetting Niet gesubsidieerde personeel (NGA) 2017-2022

	Jaarrek. 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
In dienst WSD/Blizo	69,7	63,7	60,2	56,7	53,7	50,7
Ingehuurd via derden	90,0	104,1	106,6	108,1	109,6	111,1
Totale NGA bezetting WSD	159,7	167,7	166,7	164,7	163,2	161,7

Toelichting:

Onder Niet gesubsidieerde arbeid (NGA) wordt verstaan de ambtelijke medewerkers in dienst van WSD, de welzijnsmedewerkers in dienst van de stichting Blizo en medewerkers op structurele basis ingehuurd bij derden en van Werkpartners BV.

De hierboven gespecificeerde ambtelijke medewerkers in dienst van WSD en Blizo zijn verantwoord in de post salarissen. Personeel ingehuurd van derden is verantwoord onder "externe dienstverlening formatie". Het beleid van WSD is om geen ambtenaren in de gemeenschappelijke regeling aan te nemen, maar al het nieuwe NGA-personeel aan te trekken via Werkpartners BV. Dit geeft, via natuurlijk verloop, een verschuiving van personeel in dienst van WSD/Blizo naar personeel ingehuurd bij derden.

De aantallen in de tabel zijn exclusief 20 NGA medewerkers met een dienstverband bij Werkpartners die elders zijn geplaatst (gemeenten en De Schoonmaak Coöperatie) of op projecten (bijvoorbeeld de Prototypes) werken.

De kosten van deze medewerkers worden volledig gedekt door de opbrengsten.

Investeringsoverzicht 2017-2022
(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Grond	0	0	0	0	0	0
Terreinvoorzieningen	7	15	20	20	20	20
Gebouwen	177	386	325	300	300	300
Installaties	64	98	100	80	80	80
Machines	227	421	375	350	350	350
Inventarissen	87	96	100	100	100	100
Vervoermiddelen	170	348	330	300	300	300
Overige	-51	0	0	0	0	0
Totaal	681	1.364	1.250	1.150	1.150	1.150

Het investeringsbeleid van WSD is er op gericht om over een periode van 5 jaar niet meer te investeren dan het totaal aan afschrijvingen in diezelfde periode van vijf jaar.

Bijlage 4**Ontwikkeling voorzieningen 2017 - 2022**
bedragen * € 1.000

Voorzieningen	Jaarrekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Dubieuze debiteuren	110	110	110	110	110	110
Incourante voorraden	5	5	5	5	5	5
Wachtgeld	16	16	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	131	131	115	115	115	115

Toelichting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet langer toegestaan voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Derhalve zijn in de jaarrekening 2004 en volgende, middels een stelselwijziging, de voorzieningen voor vakantiegeld en vakantiedagen omgezet in bestemmingsreserves. Zie bijlage 8 voor een overzicht van de bestemmingsreserves.

Overzicht leningen en rente 2017-2022 (bedragen * € 1.000)

Werkelijke rente leningen

In 2013 heeft WSD de laatste leningen afgelost.
Er worden geen nieuwe leningen aangetrokken in de begrotingsperiode 2018-2022.

Werkelijke rentebaten

Met de invoering van schatkistbankieren eind 2013 leveren overtollige liquiditeiten geen rente meer op.

	Jaarrek. 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Berekening renteresultaat over liquide middelen						
Werkelijke rente						
Rente lasten op leningen	0	0	0	0	0	0
Rente baten	0	0	0	0	0	0
Totaal werkelijke rente	0	0	0	0	0	0

Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten,

Het Algemeen bestuur heeft in de vergadering van 16 december 2009 besloten om de bestuurs- en indicatiekosten apart te blijven benoemen en af te rekenen met gemeenten.

De (totale) bestuurs- & indicatiekosten worden gefixeerd op een reëel bedrag met index. Deze kosten worden vervolgens voorcalculatorisch verdeeld op basis van de gekenmerkte verdeling van de "taakstelling".

Berekening bijdrage arbeidsjaar

	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Totale algemene bestuurs- en indicatiekosten	€ 223.000	€ 226.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	<u>€ 223.000</u>	<u>€ 226.000</u>
Aantal Arbeidsjaren Wsw	1.538,2 AJ	1.469,3 AJ
Gemiddelde bijdrage per arbeidsjaar:	€ 144,98	€ 153,82

Bijdrage per gemeente :

	<u>Aantal geplaatsten</u>		<u>Gemeentelijke bijdrage</u>	
	Begrote bezetting 2018	Begrote bezetting 2019	Begroting 2018	Begroting 2019
<u>Aangesloten gemeenten</u>				
Best	120,5	115,9	17.467,11	17.833,52
Boxtel	332,9	317,7	48.266,53	48.864,53
Haaren	74,4	70,6	10.790,81	10.865,62
Meerijstad (excl. v.m. Veghel)	322,6	306,8	46.768,89	47.194,08
Nuenen	59,2	56,9	8.579,88	8.744,49
Oirschot	107,2	102,7	15.543,24	15.793,91
Oisterwijk	138,1	131,9	20.017,30	20.280,75
St. Michielsgestel	181,2	172,4	26.264,46	26.524,18
Son & Breugel	33,9	33,1	4.907,55	5.085,18
Vught	168,3	161,3	24.394,23	24.813,73
	<u>1538,2</u>	<u>1469,3</u>	<u>223.000,00</u>	<u>226.000,00</u>

Bron:

Gekenmerkte taakstelling 2018 en 2019 volgens de specificatie van het participatiebudget zoals opgenomen in de septembercirculaire 2017.

Ontwikkeling bestemmingsreserves 2017 - 2022

(bedragen * € 1.000)

Te Bestemmen in het jaar	Bestemmings- doel	Gestort bedrag	Totaal Onttrokken bedrag	onttrokken in 2016 en voorgaand	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2013 Reserve Dividend Gemeenten	gemeenten	1.005	1.005	432	470	30	0			
2015 Reserve Dividend Transitie-arrangement	gemeenten	1.149	633	31	0	220	250			
2016 Reserve Dividend 2015	gemeenten	321	23	23						
2018 Reserve Dividend 2017	gemeenten	977	0	0						
Totaal bestemmingsreserves gemeenten		3.452	1.661	486	470	250	250	0	0	0
Onttrokken t/m 2022		<u>1.661</u>								
Saldo ultimo 2022		1.792								
2013 Exploitatieresultaat 2012	algemeen	413	413	31	382					
2014 Exploitatieresultaat 2013	algemeen	413	413	0	78	335				
2015 Exploitatieresultaat 2014	algemeen	413	413	0		78	335			
2016 Exploitatieresultaat 2015	algemeen	413	413	0		47	125	241		
2017 Exploitatieresultaat 2016	algemeen	413	413	0				219	194	
2018 Exploitatieresultaat 2017	algemeen	460	460	0					266	194
2019 Exploitatieresultaat 2018	algemeen	460	266	0						266
2004 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	2.262	0	0						
2007 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	390	264	0	264					
2011 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	150	150	0	150					
2014 Reserve Verbinden en Excelleren	Verbetering	2.580	2.480	2.260	220					
2017 Reserve Kosten Prototypes	gemeenten	3.300	3.300	0	221	1.650	1.429			
2018 Reserve Doorontwikkeling organisatie	gemeenten	1.580	1.580	0			680	900		
Totaal bestemmingsreserves WSD		13.247	10.565	2.291	1.315	2.110	2.569	1.360	460	460
Onttrokken t/m 2022		<u>10.565</u>								
Saldo ultimo 2022		2.682								

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves gemeenten ultimo 2022

- Reserve dividend gemeenten 2012	0
- Reserve dividend gemeenten 2014	517
- Reserve dividend gemeenten 2015	298
- Reserve dividend gemeenten 2017	977
Totaal bestemmingsreserves gemeenten	<u><u>1.792</u></u>

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves WSD ultimo 2022

- Reserves algemene bedrijfsontwikkeling	194
- Vakantiegeld en -dagen	2.388
- Verbinden en Excelleren	100
- Doorontwikkeling organisatie	0
Totaal bestemmingsreserves WSD	<u><u>2.682</u></u>

**Specificatie van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves
WSD 2019**

	€	€
1. Permanente bedrijfsontwikkeling	460.000	
2. Onttrekking bestemmingsreserve dividend 2014	250.000	
3. Onttrekking aan de bestemmingsreserve Kosten Prototypes	1.429.000	
4. Onttrekking aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling organisatie	680.000	

Totaal onttrekking		2.819.000

A. Ontwikkeling Algemene Reserve 2017-2022

	<u>* € 1000</u>	<u>* € 1000</u>
stand per 31-12-2017		16.682
BIJ bestemd resultaat 2017		0 Result. 2017 (=2.634) -/-3.017 (best.reserves)
AF: dotatie Reserve Doorontwikkeling organisatie	-383	
BIJ bestemd resultaat 2018	<u>640</u>	Result. 2018 = 1.100 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2018		16.939
AF bestemd resultaat 2019	<u>-560</u>	Result. 2019 = -100 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2019		16.379
AF bestemd resultaat 2020	<u>-1.560</u>	Result. 2020 = -1.100 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2020		14.819
AF bestemd resultaat 2021	<u>-1.660</u>	Result. 2020 = -1.200 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2021		<u><u>13.159</u></u>

B. Toets weerstandvermogen WSD

Op basis van de meest actuele risico-analyse wordt het Algemeen bestuur in haar vergadering van 4 juli 2018 voorgesteld het maximum weerstandsvermogen vast te stellen op € 17,4 mln. Verwezen wordt naar hoofdstuk 4

	<u>* € 1000</u>	
Geraamde stand Algemene reserve ultimo 2021	13.159	
Geraamde stand bestemmingsreserves ultimo 2021	5.934	Zie bijlage 7 bestemmingsreserves
Stichtingskapitaal stichting Blizo	187	
Geraamde onttrekking resultaat 2022	<u>-1.760</u>	resultaat na dotatie bestemmingsreserves
Totaal buffer ultimo 2022	17.520	
AF: verplichtingen vakantiegeld en - dagen	-2.388	Zie bijlage 7 bestemmingsreserves
Weerstandvermogen ultimo 2022	15.132	
Taakstelling besluit Algemeen bestuur juli 2018	<u>17.400</u>	
	<u><u>-2.268</u></u>	

Overzicht taakvelden 2019
(bedragen * € 1.000)

taakveld	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	3.495	9.295	-5.800
0.8	Overige baten en lasten	0	200	-200
6.4	Begeleide participatie	49.752	44.887	4.865
6.5	Arbeidsparticipatie	5273	4698	575
	Saldo taakvelden	58.520	59.080	-560
0.10	Mutaties reserves	560	0	560
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	59.080	59.080	0